

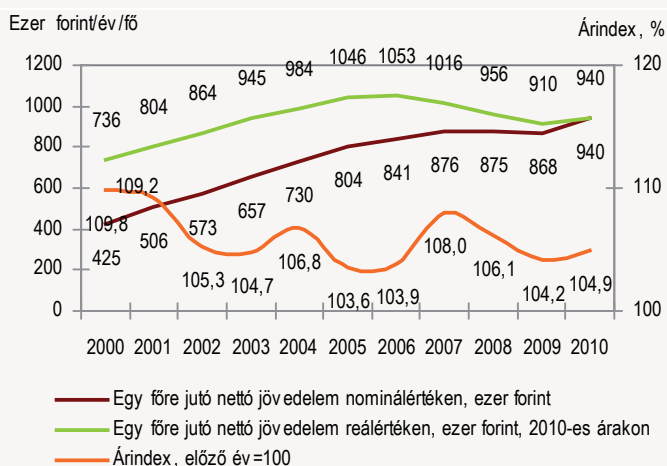
Jövedelmi helyzet, 2010*

Magyarországon az egy főre jutó nettó jövedelmek 2005-ig tartó növekvő tendenciája az évtized közepén megfordult, 2007-ben még csak reálértéken, 2008-tól pedig már nominálértéken is csökkent a lakosság átlagos jövedelme. Ez a kedvezőtlen helyzet 2010-ben az adóváltozásoknak köszönhetően valamelyest javult: a háztartások 2009-hez képest éves szinten már több mint 72 ezer forinttal magasabb nettó nominális jövedelemmel rendelkeztek, amely a fogyasztói árak 4,9%-os növekedése mellett 3,2%-os reáljövedelem-emelkedést jelentett. (Ennek ellenére a 2010-es nettó jövedelem a 2006. évinek – ami az évtized legmagasabb értéke volt – mindössze a kilencztedét tette ki reálértéken.)

Ez tételesen azt jelenti, hogy 2010-ben az egy főre jutó bruttó jövedelem 1 145 614 forintot, a nettó jövedelem pedig 939 396 forintot tett ki.

1. ábra

A lakosság egy főre jutó nettó jövedelmeinek alakulása*

*2000–2007-ig a jövedelmek csoportosítása a hazai gyakorlat alapján történt, 2008-tól az EU-SILC módszertana szerint készült.

A vizsgált időszak alatt a nettó jövedelem aránya a bruttó összeghez viszonyítva 2001-ben volt a legmagasabb (83,2%), ezt követően szinte évről évre romlott a nettó jövedelmi pozíció. 2010-ben az adóváltozásoknak – a szuperbruttó bevezetése, a csökkenő adókulcsok és kitolódó alsó sávhatár, a kedvezőbb adójóváírás – köszönhetően jelentős javulás következett be, a nettó bér ekkor az összes jövedelem 82%-át tette ki. Ugyanakkor az intézkedések hatása a különböző jövedelmi decilisekbe tartozókat eltérően érintette: bár az adózók zömének emelkedett a jövedelme az előző évhez képest, elsősorban a magasabb jövedelműek jártak jobban.

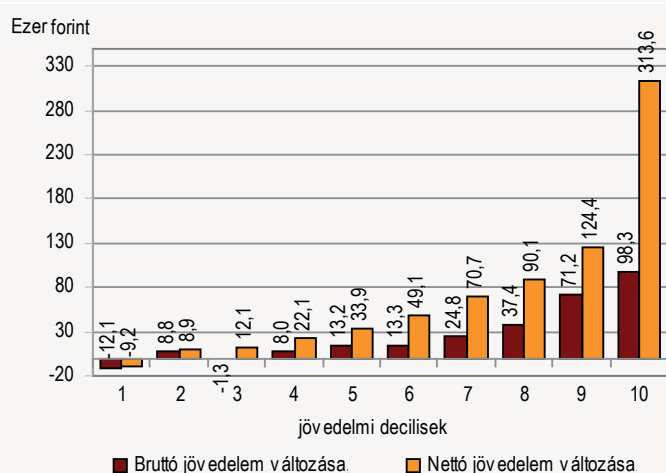
Az alsó (1.) jövedelmi decilisben élők jövedelmi helyzete romlott 2010-ben, egy főre jutó éves nettó jövedelmük mintegy 9 ezer forinttal volt kevesebb az előző évinél. A felső kategóriákba tartozók helyzete ugyanakkor látványosan javult, leginkább a tizedik decilisbe tartozók nettó jövedelme emelkedett (314 ezer forinttal). A lakosság jövedelmi egyenlőtlenségeit tükröző S10/S1¹ mutató alapján a két szélső tizedbe tartozók jövedelmi különbsége 2010-ben 7,2-szeres volt, valamivel magasabb, mint az előző években volt.

*Az elemzés forrása a 2011. évi Háztartási költségvetési és életkörülmény adatfelvétel.

¹Az alsó és felső jövedelmi tizedbe tartozók összjövedelméből való részesedésének hányadosát mutatja.

2. ábra

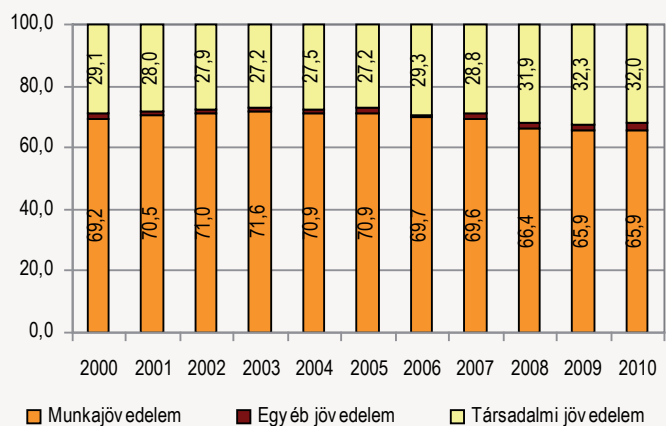
Az egy főre jutó bruttó és a nettó jövedelmek változása az előző évhez képest jövedelmi decilisenként, 2010

A bruttó jövedelmek szerkezetében a munkajövedelmek képviselik a legnagyobb arányt, amelyet a társadalmi jövedelmek követnek. A munkajövedelmek részesedése 2005-től (70,9%) 2010-ig (65,9%) folyamatosan csökkent, ugyanezen időszak alatt az egyéb jövedelmeké 1 százalékponttal, a társadalmi jövedelmeké pedig közel 3 százalékponttal nőtt. Ez utóbbiban a nyugdíjasok számának emelkedése mellett a gazdasági válság generálta munkanélküliség növekedése játszott szerepet. A válság hatására a munkavégzéshez kötődő jövedelmek már nemcsak az alsóbb jövedelmi kategóriákban élőknek estek vissza, hanem a középső és a magasabb decilisekbe tartozóknál is.

3. ábra

Az egy főre jutó bruttó jövedelmek megoszlása

A területi egyenlőtlenségek továbbra is jelentősek: a munkanélküli-ellátás, valamint az egyéb szociális jövedelmeken belül a rendszeres segély aránya még mindig az észak-alföldi és az észak-magyarországi régióban a legmagasabb, ahol a szegénység elsődleges oka továbbra is az alacsony foglalkoztatottság és a hozzá szorosan kapcsolódó alacsony iskolázottság.

2010-ben a háztartási jövedelmek negyedét a társadalmi jövedelmek legnagyobb (és évről évre növekvő súlyú) tétele, a nyugdíj és nyugdíjszerű ellátások tették ki, melynek egy főre jutó összege mintegy 2,9%-kal haladta meg az előző évit. A gazdasági válságból adódó bizonytalanság következtében továbbra is a nyugdíjasok jövedelmi helyzete a legstabilabb, a nyugdíj rendszeressége és kiszámíthatósága miatt.

A táppénz folyósítási szabályai 2009. augusztus 1-től módosultak (összege és a passzív táppénz időtartama is csökkent), ami miatt a táppénz egy főre jutó éves összege 2009-ről 2010-re jelentősen (27%-kal) visszaesett.

1. tábla

A háztartások egy főre jutó éves társadalmi jövedelmeinek alakulása

Megnevezés	Egy főre jutó érték, forint		Az egy főre jutó bruttó jövedelem százalékában	
	2009	2010	2009	2010
Társadalmi jövedelem összesen	361 802	366 995	32,3	32,0
Ebből:				
nyugdíj, nyugdíjszerű ellátások	278 382	286 316	24,9	25,0
munkanélküli-ellátások	14 794	14 852	1,3	1,3
családdal és gyermekkel kapcsolatos ellátások	55 568	54 734	5,0	4,8
egyéb szociális jövedelem	13 058	11 092	1,8	1,0
Ebből: táppénz	5 162	3 786	0,5	0,3

2010-ben a gyermekes háztartások évi átlagos egy főre jutó nettó jövedelme 752 ezer forintot tett ki, ami az országos átlag négyötöde. A gyermekszám növekedésével párhuzamosan csökkent az egy főre jutó nettó jövedelem, a tipikusnak mondható két felnőttből és két gyermekből álló családok az átlagos jövedelem 82,7%-ból gazdálkodhattak. A két felnőttből, három vagy több gyermekből álló háztartások nettó jövedelme alig haladta meg az országos átlag felét. Az összes bruttó jövedelmen belül a munkajövedelem aránya a két felnőtt két gyermekkel típusú háztartásban volt a legmagasabb (82,3%), a társadalmi jövedelmeké pedig a három és annál több gyermekeseknél (30,8%).

2. tábla

A gyermekes* és a gyermek nélküli háztartások egy főre jutó nettó jövedelmei

Háztartástípus	2009	2010
Gyermek nélküli háztartások összesen	1 089 670	1 170 705
Gyermekes háztartások összesen	698 185	752 096
Ebből:		
Egy szülő, gyermek(ek)kel	661 577	720 060
Két felnőtt, egy gyermekkel	830 228	915 907
Két felnőtt, két gyermekkel	695 544	777 437
Két felnőtt, három és több gyermekkel	496 615	515 978
Egyéb gyermekes háztartás	716 736	745 434

*25 év alatti eltartott gyermekkel rendelkező.

További információk, adatok (linkek):

[Módszertan](#)
[Táblázatok](#)

Elérhetőségek

beatrix.menczo@ksh.hu
Telefon: (+36-1) 345-6165
[Információs szolgálat](#)
Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu